

Trešdiena, 2015. gada 29. aprīļa

P8_TA(2015)0176

Eiropadomes ārkārtas sanāksmes (2015. gada 23. aprīlī) ziņojums — pēdējā laikā notikušās traģēdijas Vidusjūrā un ES migrācijas un patvēruma politikas nostādnes**Eiropas Parlamenta 2015. gada 29. aprīļa rezolūcija par pēdējā laikā notikušajām traģēdijām Vidusjūrā un ES migrācijas un patvēruma politikas nostādnēm (2015/2660(RSP))**

(2016/C 346/07)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,
 - ņemot vērā Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju,
 - ņemot vērā 1948. gadā pieņemto Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,
 - ņemot vērā 1951. gadā pieņemto Ženēvas konvenciju un tās papildprotokolu,
 - ņemot vērā Parlamenta 2013. gada 23. oktobra rezolūciju par migrantu plūsmām Vidusjūrā, īpašu uzmanību pievēršot traģiskajiem notikumiem pie Lampedūzas krastiem ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Komisijas dienestu 2014. gada 22. maija darba dokumentu par paziņojuma par Vidusjūras reģiona jautājumu darba grupas darbu īstenošanu,
 - ņemot vērā 2014. gada 25. novembrī Parlamentā notikušās debates par situāciju Vidusjūras reģionā un nepieciešamību pēc holistiskas ES pieejas migrācijai,
 - ņemot vērā Parlamenta 2014. gada 17. decembra rezolūciju par ES un dalībvalstu pasākumiem Sīrijas konflikta radīto bēgļu plūsmu pārvaldīšanā ⁽²⁾,
 - ņemot vērā UNHCR iniciatīvu par Vidusjūras centrālā daļu un UNHCR priekšlikumus par to, kā risināt jautājumus saistībā ar patvēruma meklētājiem, bēgļiem un migrantiem, kuri ierodas Eiropā pašlaik un kuri ieradīsies nākotnē,
 - ņemot vērā Apvienotās ārlietu un iekšlietu padomes 2015. gada 20. aprīļa desmit punktu rīcības plānu par migrāciju,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Padomes īpašā samita 2015. gada 22. aprīļa secinājumus par bēgļu krīzi Vidusjūrā,
 - ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. un 4. punktu,
- A. tā kā saskaņā ar Starptautiskās Migrācijas organizācijas (IOM) datiem, kopš šā gada sākuma Vidusjūrā ir gājuši bojā vairāk nekā 1500 cilvēku;
- B. tā kā saskaņā ar IOM aplēsēm, kopš 2015. gada 1. janvāra Itālijas krastus ir sasnieguši 23 918 migranti; tā kā saskaņā ar Grieķijas iestāžu sniegto informāciju Grieķijas Krasta apsardze 2015. gada pirmajā ceturksnī Egejas jūrā ir izglābusi 10 445 migrantus;
- C. tā kā Itālijas jūras spēki, Itālijas Krasta apsardze, Itālijas flote un vairāki tirdzniecības kuģi nenogurstoši veica pasākumus, lai glābtu nelaimē nonākušos migrantus Vidusjūrā, un sešas dienas — no piektdienas, 2015. gada 10. aprīļa, līdz ceturtdienai, 16. aprīlim — izglāba aptuveni 10 000 migrantu;
- D. tā kā jaunākā operācija *Mare Nostrum*, kas ir paredzēta vienīgi meklēšanai un glābšanai Vidusjūrā, 364 dienu laikposmā ir izglābusi 150 810 migrantus; tā kā sākotnējās aplēses neliecina, ka šajā teritorijā samazinātos Vidusjūru šķērsojošo migrantu skaits;

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0448.⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2014)0105.

Trešdiena, 2015. gada 29. aprīļa

- E. tā kā lielākā daļa cilvēku, kuri cenšas šķērsot Vidusjūru, bēg no konflikta zonām vai vajāšanas Sīrijā, Eritrejā, Somālijā un Lībijā; tā kā 700 migrantu ir bez vēsts pazuduši un, iespējams, noslīkuši pēc tam, kad pārpildīta koka zvejas laiva apgāzās pie Lībijas krastiem un viņus glābt vēlā 2015. gada 18. aprīļa sestdienas vakarā devās Portugāles tirdzniecības kuģis; tā kā ir ziņas, ka viens no izdzīvojušajiem ir informējis Itālijas iestādes, ka uz klāja varēja būt pat 950 cilvēku; tā kā līdzīga traģēdija notika jau šā mēneša sākumā, kad jūrā gāja bojā 400 migrantu, apgāžoties koka zvejas laivai, uz kuras bija aptuveni 550 cilvēku;
- F. tā kā *Frontex* koordinētā kopīgā operācija *Triton* pilnībā sāka darboties 2014. gada 1. novembrī, un tās sākotnējais budžets bija tikai EUR 2,9 miljoni mēnesī, salīdzinot ar vairāk nekā EUR 9 miljoniem, kas atvēlēti operācijai *Mare Nostrum*; tā kā, kopš kopīgās operācijas *Triton* sākuma, Vidusjūras centrālajā ir izglābti vairāk nekā 24 400 nelegālo migrantu, tostarp gandrīz 7860 migrantu tika izglābti, piesaistot *Frontex* līdzfinansētos resursus;
- G. tā kā kontrabandisti un cilvēku tirgotāji, kuri izmanto nelegālo migrāciju un apdraud migrantu dzīvības savas peļņas interesēs, ir atbildīgi par tūkstošiem zaudētu dzīvību un rada smagas problēmas ES un dalībvalstīm; tā kā cilvēku tirgotāji no savas noziedzīgās darbības gadā gūst peļņu EUR 20 miljardu apmērā; tā kā saskaņā ar Eiropola sniegto informāciju organizēti noziedzīgie grupējumi, kas aktīvi piedalās nelegālo migrantu transportēšanā pāri Vidusjūrai, ir saistīti ar cilvēku, narkotiku un ieroču kontrabandu, kā arī terorismu; tā kā 2015. gada 17. martā Eiropols izvērsa kopīgās operatīvās vienības *Mare* darbību, lai vērstos pret šādiem noziedzīgiem grupējumiem;
- H. tā kā reģionālā nestabilitāte un konflikti ietekmē migrantu masveida pieplūdumu un pārvietoto cilvēku plūsmas un līdz ar to pieaug to cilvēku skaits, kuri cenšas nokļūt Eiropas Savienībā; tā kā *IS* un *Da'esh* straujā izvēršanās kaimiņvalstu konflikta zonās galu galā ietekmēs migrantu masveida pieplūdumu un pārvietoto cilvēku plūsmas,
1. pauž dziļu nožēlu par jau atkal Vidusjūrā traģiski zaudētajām dzīvībām; mudina Eiropas Savienību un dalībvalstis paplašināt tagadējo sadarbību un darīt visu iespējamo, lai turpmāk nepieļautu dzīvību zaudēšanu jūrā; aicina ES un dalībvalstis darīt pēc iespējas vairāk, lai identificētu mirstīgās atliekas un bezvēsts pazudušos, kā arī informētu tuviniekus;
 2. prasa ES un dalībvalstīm nodrošināt resursus, kas nepieciešami, lai meklēšanas un glābšanas pienākumi tiktu efektīvi pildīti un līdz ar to arī pienācīgi finansēti; aicina dalībvalstis arī turpmāk apliecināt solidaritāti un pildīt saistības, palielinot iemaksas *Frontex* un *EASO* budžetā un operācijās, un apņemas nodrošināt ES budžetā un tā attiecīgajos fondos šīm aģentūrām pietiekamus resursus (cilvēkresursus un aprīkojumu), kas nepieciešami, lai tās varētu pildīt savus pienākumus;
 3. atkārtoti norāda, ka ES, reaģējot uz nesenantām traģēdijām Vidusjūrā, ir jābalstās uz solidaritāti un taisnīgu atbildības sadalījumu, kā tas noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 80. pantā, un ir jāpieņem visaptveroša Eiropas pieeja; vēlreiz uzsver, ka ES ir plašāk jāīsteno taisnīgs atbildības sadalījums un jāpauž solidaritāte pret dalībvalstīm, kuras gan absolūtā, gan proporcionālā izteiksmē uzņem vislielāko skaitu bēgļu un patvēruma meklētāju;
 4. atzinīgi vērtē Eiropadomes apņemšanos nostiprināt ES operāciju *Triton*, palielinot finansējumu un līdzekļus; mudina ES noteikt skaidras pilnvaras operācijai *Triton*, lai paplašinātu operācijas darbības jomu un meklēšanas un glābšanas pilnvaras attiecinātu uz visu Eiropas Savienību;
 5. prasa īstenot stabilu un pastāvīgu Eiropas humanitārās glābšanas operāciju, tādu kā *Mare Nostrum*, kuru veiktu tālējūrā un kurā visas dalībvalstis izdarītu finanšu iemaksas un palīdzētu ar aprīkojumu un resursiem; mudina ES līdzfinansēt šādu operāciju;
 6. atzinīgi vērtē Eiropadomes priekšlikumu ar *EASO* darbinieku atbalstu ieviest kopīgu patvēruma pieteikumu izskatīšanas procedūru; aicina Komisiju paplašināt *EASO* pilnvaras, lai palielinātu tās operatīvo lomu patvēruma pieteikumu izskatīšanā;

Trešdiena, 2015. gada 29. aprīļa

7. aicina dalībvalstis pilnībā izmantot pašreizējās iespējas izsniegt humanitārās vīzas savās vēstniecībās un konsulātos, šajā sakarībā norāda, ka Ministru padomei ir nopietni jāapsver iespēja sākt 2001. gada Pagaidu aizsardzības direktīvas vai LESD 78. panta 3. punkta piemērošanu, jo abas minētās normas paredz solidaritātes mehānisma izmantošanu gadījumā, ja notiek pēkšņs pārvietoto personu masveida pieplūdums;
8. aicina dalībvalstis palielināt iemaksas pašreizējās pārvietošanas programmās, jo īpaši tās dalībvalstis, kuras šādas iemaksas nav veikušas;
9. aicina Komisiju ieviest saistošu kvotu patvēruma meklētāju sadalījumam starp visām dalībvalstīm;
10. uzsver, ka ir jānodrošina īstenot brīvprātīgu atgriešanās politiku, vienlaikus garantējot visu migrantu tiesību aizsardzību un nodrošinot drošu un likumīgu piekļuvi ES patvēruma sistēmai, kurā pienācīgi ņemts vērā neizraidīšanas princips;
11. atzinīgi vērtē to, ka Komisijas priekšsēdētāja vietniece/Savienības augstā pārstāve un Latvijas prezidentūra nekavējoties Luksemburgā sasauca ārlietu un iekšlietu ministru apvienoto ārkārtas padomi, un atzinīgi vērtē to, ka dalībvalstis nekavējoties sasauca ārkārtas samitu, lai rastu kopīgus risinājumus, reaģējot uz krīzes situāciju Vidusjūrā; atzīmē, ka pirmoreiz notika plašas debates par iespējām glābt dzīvības, cīnīties pret kontrabandistiem un cilvēku tirgotājiem un sadalīt starp dalībvalstīm atbildību par migrantu uzņemšanu un aizsardzību; uzsver, ka dalībvalstīm ir jāturpina pilnveidot saistības, un pauž nožēlu, ka Eiropadome nepauda apņemšanos izveidot uzticamu ES mērogā saistošu solidaritātes mehānismu;
12. prasa, lai visas iesaistītās dalībvalstis strauji un pilnībā transponētu un efektīvi īstenotu kopējo Eiropas patvēruma sistēmu, tādējādi nodrošinot kopīgus Eiropas standartus, tostarp patvēruma meklētāju uzņemšanas nosacījumus un pamattiesību ievērošanu, kā to paredz spēkā esošie tiesību akti;
13. prasa ciešāk saskaņot ES un dalībvalstu politiku, pievēršoties migrācijas pamatcēloņiem; uzsver, ka ir vajadzīga holistiska ES pieeja, ar ko nostiprinātu iekšpolitikas un ārpolitikas nostādņu saskaņotību, jo īpaši kopējās ārlietu un drošības politikas, attīstības politikas un migrācijas politikas jomā; prasa nostiprināt ES sadarbību ar partnervalstīm Tuvajos Austrumos un Āfrikā, lai veicinātu demokrātiju, pamatbrīvības un pamattiesības, drošību un pārticību;
14. mudina dalībvalstis un trešās valstis noteikt pēc iespējas stingrākas kriminālsankcijas par cilvēku tirdzniecību un kontrabandu gan saistībā ar migrantu ieviešanu ES, gan pārvadāšanu ES teritorijā, kā arī pret individuālām personām vai grupējumiem, kas ekspluatē neaizsargātus migrantus ES, vienlaikus nodrošinot, ka netiek vajātas personas, kuras palīdz briesmās nonākušiem patvēruma meklētājiem un kuģiem;
15. aicina dalībvalstis cieši sadarboties ar Eiropolu, Frontex, EASO un Eirojustu, lai cīnītos pret cilvēku tirgotājiem un kontrabandistu noziedzīgajiem tīkliem, kā arī atklātu un izsekotu to finansējumu un noteiktu to *modus operandi* nolūkā neļaut tiem gūt peļņu, apdraudot migrantu dzīvības; uzsver, ka ar trešām valstīm un jo īpaši ar Lībijas kaimiņvalstīm ir jānostiprina sadarbība gan tiesībsargāšanas apmācības, gan informācijas pakalpojumu sniegšanas jomā, kas ir izšķiroši svarīgi, lai šādi kriminālie tīkli tiktu veiksmīgi iznīcināti; uzsver, ka trešām valstīm ir jāievēro starptautiskās tiesības attiecībā uz dzīvības glābšanu jūrā un jānodrošina bēgļu aizsardzība un pamattiesību ievērošana;
16. uzsver — lai izbeigtu bēgļu un ekonomisko migrantu plūsmas, ir jāpievēršas vardarbības un nepietiekamas attīstības pamatcēloņiem izcelsmes valstīs; šajā sakarībā norāda, ka visu reģiona valstu valdībām par galvenajām prioritātēm ir jānosaka pārvaldības struktūru būtiska uzlabošana, veidojot efektīvas un iekļaujošas valsts institūcijas, nodrošinot lielāku veikspēju trešo valstu patvēruma sistēmām, iedibinot tiesiskumu un cīnoties pret endēmisko korupciju visos līmeņos, kā arī veicinot cilvēktiesību ievērošanu un demokrātiju;
17. atkārtoti pauž atbalstu visām ANO vadītajām sarunām nolūkā atjaunot demokrātisku valdību Lībijā, kā arī ANO apņēmībai pastiprināt centienus, lai rastu risinājumus konfliktam un nestabilitātei Lībijā un Sīrijā; uzsver — lai turpmāk samazinātu personu pārvietošanās apmēru, priekšnoteikums ir reģionālas stabilitātes radīšana konfliktu zonās;

Trešdiena, 2015. gada 29. aprīļa

18. atgādina, ka šīs rezolūcijas mērķis ir reaģēt uz nesenajiem traģiskajiem atgadījumiem Vidusjūrā un Eiropadomes 2015. gada 23. aprīļa secinājumiem un ierosināt neatliekamu pasākumu kopumu, kas jāveic nekavējoties, paturot prātā, ka Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja — šo jautājumu kompetentā komiteja — pašlaik izstrādā ziņojumu, kurā tiks atspoguļotas Parlamenta vidēja termiņa un ilgtermiņa politikas nostādnes par migrāciju;
 19. aicina Komisiju izstrādāt un piedāvāt vērienīgu Eiropas migrācijas programmu, kurā tiktu ņemti vērā visi migrācijas aspekti;
 20. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.
-